

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація: В умовах постійних змін в сфері економіки, необхідно мати таку обліково-інформаційну систему, яка б забезпечувала даними для ефективного управління фінансово-господарською діяльністю підприємства. Враховуючи що система бухгалтерського обліку об'єднує інформаційні і аналітичні операції в єдиний обліковий процес.

Ключові слова: організація обліку, облікове забезпечення, інформаційне забезпечення, інформація, процес управління, фінансова звітність.

Від об'єктивності одержуваних у процесі обліку і аналізу результатів залежить правильність та адекватність прийняття управлінських рішень, тому застосування інформаційних технологій підвищує ефективність обліково-аналітичної роботи. Роль інформаційного ресурсу в організації діяльності та управлінні підприємством полягає не тільки в інформаційній підтримці облікової роботи та аналізу, але і в нових можливостях апарату управління. Необхідно відзначити недостатню кількість розробок щодо інформаційного забезпечення обліково-інформаційного та аналітичного процесу підприємств. Найбільш поширеною інформаційною системою, що забезпечує потреби керівництва, є обліково-аналітична система. Інформація, що використовується при застосуванні цієї системи, відображає можливості діяльності підприємства, з урахуванням фінансового становища суб'єкта господарювання.

Теоретичні і практичні напрацювання обліково-інформаційного забезпечення господарської діяльності підприємств є предметом дослідження багатьох вітчизняних авторів, зокрема, представниками цього напрямку є Р. Бруханський, Л. Гнилицька, О. Гудзинський, М. Дем'яненко, В. Жук, С. Івахненко, Г. Кірейцев, Т. Косова, І. Лазаришина, Є. Мних, П. Саблук, С. Черниш, М. Чумаченко, А. Шеремет та ін.

Простежується недостатній рівень вивчення проблем створення та функціонування обліково-інформаційного забезпечення суб'єктів господарювання в галузі сільськогосподарського виробництва, що ускладнює процедуру проведення добротного фінансового аналізу виробничо-господарської діяльності.

Метою роботи є вивчення і оцінка питань створення обліково-інформаційного забезпечення та розробка шляхів його покращення.

Підставою для відображення в бухгалтерському обліку інформації про події, що відбуваються в процесі ведення бізнесу, є первинні бухгалтерські документи. Вони застосовуються для фіксації фактів, дій та подій які відбулись на підприємстві і представляють собою основу для накопичення інформації.

Основою інформаційної системи економіки був і залишається бухгалтерський облік. Саме на його даних формується бюджет, приймаються управлінські рішення. В усіх без виключення виданнях по менеджменту з перших сторінок автори націлюють майбутніх та діючих керівників на важливість контролю за фінансовими потоками, на важливість роботи з бухгалтерськими звітами [1, с. 291]

Інформаційне забезпечення обліково-аналітичної діяльності підприємства можна поділити на наступні рівні:

Перший рівень - вивчає вибіркового опис стану об'єкту дослідження. Відображається часткова вихідна інформація, яка може використовуватись для власне аналітичної роботи. При цьому реалізується функція, котра полягає у зборі інформації про досліджуваний об'єкт обліку або процес діяльності. На даному рівні відсутня чітка уява про інформаційне забезпечення аналітичної

роботи, а вся аналітична діяльність зводиться до констатації фактів про об'єкт. На даному рівні опис інформаційного забезпечення аналітичної роботи характеризується збором статистичної інформації.

Другий рівень - вивчає інформацію, котра забезпечена першим описовим рівнем, при цьому проводиться не тільки порівняння результатів, але і їх узагальнення і систематизація. На цьому рівні інформаційного забезпечення обліково-аналітичної діяльності встановлюються зовнішні зв'язки між окремими фактами, які характеризують виробничо-фінансові площини досліджуваної події. Відбувається істинне упорядкування свідчень, виділення з них найбільш істотних, групування і узагальнення.

Третій рівень - розкриває відображення у якісних і кількісних показниках діяльності господарської системи і відбувається на підставі системного підходу, при якому визначаються всі види і виробничі ресурси, які є необхідними для забезпечення комплексного аналізу. Отримані кількісні та якісні показники дають можливість з'ясувати результативність виробничо-фінансового та управлінського процесів, проаналізувати зміни і розвиток тенденцій і закономірностей. Це надає можливість своєчасно розкрити причини негативних явищ, а також змодельовати прогноз на майбутнє.

Інформаційна система підприємства має забезпечити облікову, контрольну та аналітичну функції з метою отримання необхідної інформації для прийняття управлінських рішень на підприємстві. Облікова інформація є основою облікової підсистеми, яка представлена первинною та звітною інформацією. Первинна інформація є базисом всіх видів обліку – статистичного, фінансового, управлінського та податкового. Первинні документи є елементами первинної інформації, в якості яких можуть бути використані уніфіковані форми або форми, розроблені під кожне підприємство. А організація процесу документування господарських операцій має бути організована з урахуванням всіх особливостей діяльності та масштабів підприємства.

Під обліково-інформаційним забезпеченням процесу управління слід розуміти визначення такого діапазону інформації з її подальшим аналізом, який

необхідний для здійснення керівництва на кожному рівні у визначений період часу для досягнення мети і завдань, які стоять перед апаратом управління. Обліково-інформаційне забезпечення управління – це зв'язок системи внутрішньої і зовнішньої інформації з процесами управління підприємством і управлінським процесом в цілому. Вся обліково-аналітична інформація ретельно відбирається, обробляється та аналізується, що пізніше призводить до одержання конкретних показників та рекомендацій на кожному рівні управління аграрним підприємством з перерахуванням конкретних дій керівництва в тій або іншій ситуації. До обліково-інформаційного забезпечення відноситься і спеціалізоване програмне забезпечення, без якого неможливо здійснити швидкий збір, якісний аналіз та обробку інформації без допомоги програмних продуктів і приладів.

Аналітичне забезпечення управління підприємствами може розкриватися в різноманітних формах, зокрема інформаційно-аналітичному забезпеченні управління підприємством, яке виконує завдання якісно-змістовного перетворення і передачу інформації про циклічні тенденції розвитку стану системи управління підприємством під впливом факторів внутрішнього і зовнішнього середовища [2, с. 197].

Удосконалення організації обліково-інформаційного забезпечення та аналізу вимагає розробки автоматизованої системи фінансового та управлінського обліку і звітності на базі єдиної інтегрованої інформаційної системи управління. Основна мета автоматизації систем обліку та аналізу діяльності підприємства – здатність оперативно і своєчасно забезпечувати прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

В аграрному секторі існує три основних різновиди вирішення проблеми запровадження інформаційних систем у обліково-аналітичну діяльність на підприємстві. Перший - розробка власної системи, силами власних фахівців підприємства. Проте, при ускладненні моделі ведення бізнесу, такі засоби перестають задовольняти, оскільки не передбачають управління даними, які мають складну структуру. Другий - придбання універсальної системи або

пакета прикладних програм. Вибір систем такого роду обмежується, в основному, бухгалтерськими програмами. Причина полягає в тому, що бухгалтерський облік має суворо відповідати методології господарських процесів. Діяльність підприємств відрізняється за характерними і галузевими ознаками, що потребує розробки універсальних пакетів для комплексної автоматизації фінансово-господарської діяльності. Третій - полягає в делегуванні повноважень і функцій із запровадження інформаційних технологій стороннім особам.

Таким чином, в сучасній організації обліково-інформаційного забезпечення господарської діяльності є кілька проблем, вирішення яких вимагає раціонального підходу з урахуванням міжнародного досвіду та вимог. Організація інформаційного забезпечення обліку і аналізу є складним багатогранним процесом, що включає в себе господарську діяльність, фінансовий і управлінський облік, облікову політику підприємства, звітність, аналітичне забезпечення, набір спеціалізованих програмних продуктів. Котрі забезпечують автоматизацію обліково-аналітичного процесу і прийняття управлінських рішень, розробку стратегічних цілей підприємства. Створення обліково-інформаційного забезпечення підприємства залежить від ступеню взаємодії розробників програмного продукту і його кінцевих користувачів в єдиній системі забезпечення оптимальної індивідуалізації засобів обліково-інформаційного забезпечення інструментарію керівного апарату з урахуванням класичних підходів у прийнятті рішень.

Список використаних джерел:

1. Жук В.М. Тенденції розвитку обліково-інформаційного забезпечення вітчизняної аграрної економіки. *Вісник Житомирського національного агроекологічного університету: науково-теоретичний збірник*. 2010. Вип. № 2(27), т. 2 С.291-297.

2. Пуцентейло, П.Р. Інформаційне забезпечення аналітичної діяльності в управлінні підприємством. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. 2015. Вип. 11. С. 224-232.